

**UCHWAŁA NR XLII/466/2022
RADY MIASTA BOLESŁAWIEC**

z dnia 29 czerwca 2022 r.

w sprawie skargi na działanie Prezydenta Miasta Bolesławiec

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005 i 1079), art. 229 pkt 3 i art. 238 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, 1491 i 2052) oraz § 106i ust. 1 i 2 uchwały Nr XXIX/215/2012 Rady Miasta Bolesławiec z dnia 31 października 2012 r. w sprawie Statutu Miasta Bolesławiec (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2013 r. poz. 2478 i 3338, z 2018 r. poz. 5381, z 2019 r. poz. 4359, z 2020 r. poz. 2706 i 3215)

Rada Miasta Bolesławiec uchwala, co następuje:

§ 1. Uznaje się za bezzasadną skargę na działanie Prezydenta Miasta Bolesławiec, opisane w treści przedmiotowej skargi.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącemu Rady Miasta Bolesławiec do zawiadomienia skarżącego o sposobie załatwienia skargi.

§ 3. Uzasadnienie faktyczne i prawne rozpatrzenia skargi zawarte jest w uzasadnieniu do niniejszej uchwały.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miasta Bolesławiec.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Józef Pokładek

Załącznik do uchwały Nr XLII/466/2022
Rady Miasta Bolesławiec
z dnia 29 czerwca 2022 r.

Bolesławiec, 10 czerwca 2022 r.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji
Rady Miasta Bolesławiec

Rada Miasta Bolesławiec

OPINIA

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Bolesławiec na posiedzeniu 10 czerwca 2022 r. zajmowała się rozpatrzeniem skargi na Prezydenta Miasta Bolesławiec, złożoną ustnie do protokołu podczas dyżuru radnego w Urzędzie Miasta Bolesławiec 23 maja 2022 r.

Po wnikliwej analizie tematu stanowiącego przedmiot skargi Komisja, na podstawie § 106g ust. 1, 2 i 7 Uchwały nr XXIX/215/2012 Rady Miasta Bolesławiec z dnia 31 października 2012 r. w sprawie Statutu Miasta Bolesławiec (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2013 r. poz. 2478 i 3338, z 2018 r. poz. 5381 oraz z 2019 r. poz. 4359, z 2020 r. poz. 2706 i 3215), wnioskuje o uznanie za bezzasadną skargę na Prezydenta Miasta Bolesławiec.

UZASADNIENIE

Podmiot skarżący, podczas dyżuru radnego Rady Miasta Bolesławiec w Urzędzie Miasta Bolesławiec, 23 maja 2022 r. złożył ustnie do protokołu skargę, w której to podmiot skarżący podnosi brak odpowiedzi na liczne monity dotyczące inwestycji miejskich na byłych terenach niemieckich obozów koncentracyjnych, znajdujących się na terenie miasta Bolesławiec (ul. Staroszkolna, ul. Orła 3). Przy ul. Staroszkolnej monit dotyczył byłych terenów po kolejowych PKP. Według skarżącego dotychczasowe odpowiedzi są niewystarczające oraz niemerytoryczne. Dalej podmiot skarżący zarzucił Prezydentowi negowanie istnienia obozów koncentracyjnych.

Na posiedzeniu 10 czerwca 2022 r. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Bolesławiec analizowała przedmiotową skargę.

Komisja, w ramach swoich uprawnień przewidzianych przepisami Statutu Miasta Bolesławiec, dokonała szczegółowej analizy tematu, stanowiącego treść skargi. W tym celu przeprowadziła – w niezbędnym zakresie – postępowanie wyjaśniające, obejmujące pogłębioną analizę prawną, m. in. aktów prawnych – ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, 1491 i 2052, dalej jako: KPA), Statutu Miasta Bolesławiec (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2013 r. poz. 2478 i 3338, z 2018 r. poz. 5381, z 2019 r. poz. 4359, z 2020 r. poz. 2706), ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005 i 1079),

wysłuchała Naczelnika Wydziału Mienia i Gospodarki Przestrzennej Panią Martę Zborowską, a także zapoznała się z pismami znajdującymi się w Urzędzie Miasta Bolesławiec, z których jednoznacznie wynika, że na każde swoje pismo podmiot skarżący otrzymał odpowiedź. Dodatkowo wyjaśniono, że 13 stycznia 2020 r. wpłynęło do Prezydenta Miasta Bolesławiec pismo Dyrektora Muzeum Gross Rosen z 9 stycznia 2020 r. dotyczące wystąpienia Prokuratora Rejonowego w Bolesławcu oraz skarżącego, w których była poruszona kwestia wyburzenia obiektów byłej filii KL Gross Rosen, zlokalizowanych w Bolesławcu przy ul. Staroszkolnej i budowy na tym terenie obiektów handlowych; do pisma załączono opracowanie prof. Alfreda Koniecznego, konsultanta naukowego Muzeum Gross Rosen. 15 stycznia 2020 r. do Urzędu Miasta w Bolesławcu zwróciła się pismem KPP w Bolesławcu w sprawie planowanego wyburzenia budynków obozu. Prezydent Miasta Bolesławiec pismem z 24 stycznia 2020 r. MiG-II.6722.1.2020.02 odpowiedział na wystąpienie KPP w Bolesławcu oraz Dyrektora Muzeum w Gross Rosen i podniósł, że przedmiotowy teren jest własnością prywatną i nigdy nie był własnością Gminy Miejskiej Bolesławiec. Gmina nie posiada wiedzy na temat zamiarów inwestycyjnych właściciela bądź potencjalnych inwestorów, zaś do Gminy należy władztwo planistyczne w zakresie uchwalania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Bolesławiec oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Pismem z 1 kwietnia 2020 r. sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Jarosław Selin zwrócił się do Prezydenta o przedstawienie opinii w przedmiotowej sprawie. W odpowiedzi na powyższe wystąpienie Prezydent Miasta Bolesławiec pismem z 2 kwietnia 2020 r. (MiG-II.6722.1.2020.03) zaprezentował swoje stanowisko i wyjaśnił, że na wskazanym terenie, wg informacji historycznych, znajdował się obóz pracy przymusowej, którego pracownicy pracowali w firmie Bunzlauer Holzindustrie Hubert Land w Bunzlau. Źródła historyczne nie potwierdzają tego, co pisze skarżący, iż było to miejsce „każni, mordu i holokaustu”.

Następnie Instytut Pamięci Narodowej Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu zwrócił się do Prezydenta Miasta Bolesławiec o wyjaśnienie, dlaczego został usunięty pomnik i kiedy zostanie przywrócony. Prezydent poinformował (MiG-II.6722.1.2020.04), że ów teren jest własnością prywatną i nigdy nie był własnością Gminy Miejskiej Bolesławiec. Urząd nie podejmował żadnych działań ani nie wydawał żadnych zgód na demontaż tablicy pamiątkowej.

20 maja 2020 r. Zastępca Dyrektora w Departamencie Dziedzictwa Kulturowego MKiDzN Piotr Szpanowski udzielił odpowiedzi na pismo skarżącego, w którym wskazał, że Ministerstwo jest organem wyższego stopnia w odniesieniu do terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady, wskazanych w art. 2 ustawy z 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady

(Dz. U. z 2015 r. poz. 2120). Ustawa ta za pomnik zagłady uznaje wyłącznie teren, na którym położone jest Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy, nie obejmuje jednak ochroną prawną terenów niemal 100 filii tego obozu. Zatem obowiązujące przepisy ww. ustawy nie dają podstaw do objęcia terenu AL Bunzlau I ochroną prawną.

Dodatkowo wskazano, że od wielu już dziesięcioleci (kiedy teren był wizytowany przez pracowników Muzeum w Gross Rosen) nie zachowały się pozostałości zabudowań obozowych, a opisane przez skarżącego wyburzenia dotyczyły wyłącznie, nie będących zabytkami, ruin po halach fabrycznych Bunzlauer Holzindustrie Hubert Land w Bunzlau.

Jednocześnie Ministerstwo wyjaśniło, że IPN ma liczne kompetencje dotyczące upamiętniania walk i męczeństwa. Na podstawie art. 53j ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2019 r. poz. 1882) IPN prowadzi działalność związaną z upamiętnianiem historycznych wydarzeń, miejsc oraz postaci w dziejach walk i męczeństwa Narodu Polskiego, zarówno w kraju, jak i za granicą, a także miejsc walk i męczeństwa innych narodów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności w zakresie:

1) inicjowania opieki nad miejscami walk i męczeństwa oraz trwałego upamiętnienia faktów, wydarzeń i postaci związanych z tymi miejscami;

2) współdziałania w organizowaniu obchodów, uroczystości, przedsięwzięć wydawniczych i wystawienniczych;

3) popularyzowania za pomocą środków masowego przekazu miejsc, wydarzeń i postaci historycznych związanych z walkami i męczeństwem;

4) oceniania stanu opieki nad miejscami i trwałymi obiektami *pamięci* narodowej, w szczególności nad grobami i cmentarzami wojennymi oraz walk narodowowyzwoleńczych, cmentarzami ofiar totalitarnego terroru, a także izbami *pamięci* narodowej;

5) opiniowania pod względem historycznym wniosków o trwałe upamiętnienie miejsc i wydarzeń historycznych, a także wybitnych postaci związanych z dziejami walk i męczeństwa;

6) współdziałania w szczególności ze środowiskami i organizacjami emigracyjnymi i polonijnymi oraz polskimi poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w sprawowaniu opieki nad miejscami walk i męczeństwa Narodu Polskiego za granicą;

7) dokonywania trwałych upamiętnień faktów, wydarzeń i postaci związanych z miejscami walk i męczeństwa.

Z kolei na terenie woj. dolnośląskiego działa powołany przez Wicewojewodę Dolnośląskiego Zespół do spraw Upamiętniania Miejsc Pamięci

Związanych z Martyrologią Więźniów Podobozów KL Gross-Rosen, Jeńców Wojennych, Robotników Przymusowych przebywających na terenie Dolnego Śląska w czasie II wojny światowej. Dlatego też, jak wskazało Ministerstwo, organem właściwym do dalszej korespondencji pozostaje Instytut Pamięci Narodowej.

Pismem z 22 czerwca 2020 r. skarżący został wezwany do zaprzestania naruszania dóbr osobistych Prezydenta Miasta Bolesławiec.

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego Komisja stwierdza, co następuje:

zgodnie z treścią przepisu art. 229 pkt 3 KPA, jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrywania skarg, rada gminy jest organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności prezydenta miasta i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych, z wyjątkiem spraw określonych w pkt 2.

Natomiast zgodnie z art. 18b ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym rada gminy rozpatruje skargi na działania wójta i gminnych jednostek organizacyjnych. Jak wynika z art. 33 powołanej wyżej ustawy Prezydent Miasta wykonuje zadania przy pomocy urzędu miasta, którego jednocześnie jest kierownikiem i może powierzyć prowadzenie określonych spraw gminy w swoim imieniu zastępcy wójta lub sekretarzowi gminy. Dodatkowo Prezydent Miasta, jako kierownik urzędu wykonuje uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

Z kolei o tym, czy pismo jest skargą albo wnioskiem, decyduje treść pisma, a nie jego forma zewnętrzna (art. 222 KPA). Przedmiotem skargi może być zatem każda negatywna ocena działalności podmiotu powołanego do wykonywania zadań państwa lub innego podmiotu, np. organizacji społecznej, któremu zlecono zadania z zakresu administracji publicznej oraz ich pracowników i funkcjonariuszy (vide: Postanowienie NSA z 1.03.2010 r., II OSK 478/09, LEX nr 605036). Skarga stanowi bowiem pewien zarzut. Uznać zatem należy, że pismo skierowane do organu wskazujące na niezadowolenie osób, które je składają, jest skargą (Wyrok NSA z 3.01.2013 r., I OSK 1760/12, LEX nr 1360823).

Skarga jest rodzajem środka prawnego o charakterze *actionis popularis*. Jej zakres przedmiotowy jest bardzo szeroki, na co wskazuje regulacja zawarta w art. 227. Ma ona bowiem charakter otwarty, co podkreśla zwrot „w szczególności”. Wyliczenie przedmiotów skargi jest więc jedynie przykładowe. Por. postanowienie NSA z 4.04.2012 r., I OSK 717/12, LEX nr 1136720: „Przepis art. 227 k.p.a. zawiera przykładowe wyliczenie okoliczności, które mogą być przedmiotem skargi. Uregulowanie to należy rozpatrywać w kontekście art. 221 § 1 i 2 k.p.a., który określa krąg ich adresatów. Przedmiotem skargi

może być zatem każda negatywna ocena działalności podmiotu powołanego do wykonywania zadań państwa lub innego podmiotu, np. organizacji społecznej, któremu zlecono zadania z zakresu administracji publicznej, oraz ich pracowników i funkcjonariuszy". Podobnie też postanowienie NSA z 5.01.2012 r., I OSK 2415/11, LEX nr 1103988. Jak wskazano w postanowieniu WSA w Warszawie z 9.07.2012 r., VII SA/Wa 1427/12, LEX nr 1218324: „Użyte w art. 227 sformułowanie «w szczególności» oznacza, iż przedmiotem skargi mogą być także inne okoliczności niewymienione w powyższym przepisie, z których wynika niezadowolenie z działania lub zaniechania organu. Tego typu skarga ma charakter powszechny, przysługuje w każdym czasie wszystkim obywatelom we wszystkich sprawach i w stosunku do wszystkich ogniw aparatu państwowego i społecznego". Por. też wyrok NSA z 3.01.2013 r., I OSK 1762/12, LEX nr 1360824: „Ustawodawca nie ograniczył przedmiotu skargi. Osoba wnosząca skargę powinna wskazać jedynie przedmiot swojego niezadowolenia i podmiot, którego jej zdaniem błędne lub nieprawidłowe działania są powodem złożenia skargi". Skarga stanowi bowiem pewien zarzut. Ma to istotne znaczenie dla wskazania właściwego sposobu rozpatrzenia wniesionego pisma (por.: M. Jaśkowska [w:] M. Wilbrandt-Gotowicz, A. Wróbel, M. Jaśkowska, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz aktualizowany, Gdańsk 2020, art. 227.).

Zgodnie z art. 227 KPA zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników może być przedmiotem skargi powszechnej. Skarga ta wnoszona jest w związku z już podjętym działaniem organu, ewentualnie w związku z brakiem takiego działania i ma na celu zwrócenie uwagi właściwym organom na wszelkie nieprawidłowości powstałe w wyniku takiego działania lub zaniechania. Postępowanie w sprawie tego typu skarg ma cechy samodzielnego jednoinstancyjnego postępowania administracyjnego uproszczonego i kończy się czynnością materialno-techniczną, określoną w art. 238 § 1 k.p.a., informującą stronę o sposobie załatwienia skargi (vide: wyrok WSA w Poznaniu z 20.02.2019 r., IV SA/Po 45/19, LEX nr 2656847). Skarga stanowi bowiem pewien zarzut. Uznać zatem należy, że pismo skierowane do organu wskazujące na niezadowolenie osób, które je składają, jest skargą (Wyrok NSA z 3.01.2013 r., I OSK 1760/12, LEX nr 1360823).

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem ustawodawca nie ograniczył przedmiotu skargi, a osoba wnosząca skargę powinna wskazać jedynie przedmiot swojego niezadowolenia i podmiot, którego, jej zdaniem, błędne lub nieprawidłowe działania są powodem złożenia skargi. Do zakwalifikowania pisma jako skargi wystarczające jest więc wskazanie w nim niezadowolenia strony, która je składa (Wyrok NSA z 28.11.2019 r., II OSK 122/18, LEX nr 2777960, Wyrok NSA z 3.01.2013 r., I OSK 1762/12, LEX nr 1360824).

Do wydania przedmiotowej opinii Komisja za wystarczające uznała dokumenty przedłożone i znajdujące się w Urzędzie Miasta Bolesławiec oraz złożone przez Panią Naczelnik wyjaśnienia.

Z przedłożonych dokumentów i prowadzonej korespondencji pomiędzy Muzeum w Gross Rosen, organami administracji publicznej, IPN a Prezydentem Miasta Bolesławiec wyraźnie wynika, że odpowiedzi były udzielane i stawiany zarzut nieudzielenia odpowiedzi jest chybiony. Dodatkowo, w ślad za chociażby wyjaśnieniami z 20 maja 2020 r., w których to Zastępca Dyrektora w Departamencie Dziedzictwa Kulturowego MKiDzN Piotr Szpanowski udzielił odpowiedzi na pismo skarżące, w którym wskazał, że Ministerstwo jest organem wyższego stopnia w odniesieniu do terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady, wskazanych w art. 2 ustawy z 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120). Ustawa ta za pomnik zagłady uznaje wyłącznie teren, na którym położone jest Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy, nie obejmuje jednak ochroną prawną terenów niemal 100 filii tego obozu. Zatem obowiązujące przepisy ww. ustawy nie dają podstaw do objęcia terenu AL Bunzlau I ochroną prawną. Jednocześnie Ministerstwo wyjaśniło, że IPN ma liczne kompetencje dotyczące upamiętniania walk i męczeństwa. Na podstawie art. 53j ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2019 r. poz. 1882) IPN prowadzi działalność związaną z upamiętnianiem historycznych wydarzeń, miejsc oraz postaci w dziejach walk i męczeństwa Narodu Polskiego, zarówno w kraju, jak i za granicą, a także miejsc walk i męczeństwa innych narodów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności w zakresie:

1) inicjowania opieki nad miejscami walk i męczeństwa oraz trwałego upamiętnienia faktów, wydarzeń i postaci związanych z tymi miejscami;

2) współdziałania w organizowaniu obchodów, uroczystości, przedsięwzięć wydawniczych i wystawienniczych;

3) popularyzowania za pomocą środków masowego przekazu miejsc, wydarzeń i postaci historycznych związanych z walkami i męczeństwem;

4) oceniania stanu opieki nad miejscami i trwałymi obiektami *pamięci* narodowej, w szczególności nad grobami i cmentarzami wojennymi oraz walk narodowowyzwoleńczych, cmentarzami ofiar totalitarnego terroru, a także izbami *pamięci* narodowej;

5) opiniowania pod względem historycznym wniosków o trwałe upamiętnienie miejsc i wydarzeń historycznych, a także wybitnych postaci związanych z dziejami walk i męczeństwa;

6) współdziałania w szczególności ze środowiskami i organizacjami emigracyjnymi i polonijnymi oraz polskimi poza granicami Rzeczypospolitej

Polskiej w sprawowaniu opieki nad miejscami walk i męczeństwa Narodu Polskiego za granicą;

7) dokonywania trwałych upamiętnień faktów, wydarzeń i postaci związanych z miejscami walk i męczeństwa.

Z kolei na terenie woj. dolnośląskiego działa powołany przez Wicewojewodę Dolnośląskiego Zespół do spraw Upamiętniania Miejsc Pamięci Związanych z Martyrologią Więźniów Podobozów KL Gross-Rosen, Jeńców Wojennych, Robotników Przymusowych przebywających na terenie Dolnego Śląska w czasie II wojny światowej. Dlatego też, jak wskazało Ministerstwo, organem właściwym do dalszej korespondencji pozostaje Instytut Pamięci Narodowej.

Zatem zarzut nieudzielenia odpowiedzi jest nieuzasadniony, skoro Prezydent udzielał odpowiedzi skarżącemu. Z kolei co do zarzutu, że Prezydent Miasta Bolesławiec neguje istnienie obozów koncentracyjnych, to podmiot skarżący na tę okoliczność nie przedłożył żadnych dowodów, a z przedłożonych dokumentów nie wynika, aby Prezydent Miasta Bolesławiec kiedykolwiek wypowiadał się w taki sposób.

Przepis § 106b ust. 5 Statutu Miasta Bolesławiec przewiduje, że projekt uchwały Rady w sprawie rozpatrzenia skargi, wniosku lub petycji przygotowuje Komisja Skarg, Wniosków i Petycji. Uzasadnienie faktyczne i prawne rozpatrzenia skargi, wniosku lub petycji stanowi jej treść lub załącznik do projektu uchwały.

Natomiast z przepisu § 106g ust. 7 Statutu Miasta Bolesławiec wynika, że Komisja Skarg, Wniosków i Petycji przygotowuje i przedstawia Radzie opinię zawierającą wniosek o uwzględnienie bądź nieuwzględnienie skargi, wniosku lub petycji wraz z projektem uchwały. Opinia taka została Radzie przedłożona i stanowi ona załącznik do niniejszego uzasadnienia.

Komisja wnioskuje o wyłączenie jawności projektu uchwały oraz uzasadnienia do uchwały w zakresie imion i nazwisk w związku z dyspozycją art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1330) oraz na podstawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej z dnia 14 maja 2016 r. L 119/1). Podmiot skarżący również nie wyraził zgody na publikację jego danych osobowych.

Szczególna ochrona osób fizycznych składających skargę do Rady Miasta Bolesławiec, wynika także z postanowień art. 225 § 1 KPA, który stanowi, że nikt nie może być narażony na jakikolwiek uszczerbek lub zarzut z powodu złożenia skargi, jeżeli działał w granicach prawem dozwolonym.

W związku z powyższym przedłożenie Radzie Miasta Bolesławiec projektu niniejszej uchwały wraz z opinią jest uzasadnione i konieczne.

Przewodniczący Rady Miasta

Józef Pokładek

Uzasadnienie

Uzasadnienie faktyczne:

Podmiot skarżący, podczas dyżuru radnego Rady Miasta Bolesławiec w Urzędzie Miasta Bolesławiec 23 maja 2022 r., złożył ustnie do protokołu skargę, w której to podmiot skarżący podnosi brak odpowiedzi na liczne monity dotyczące inwestycji miejskich na byłych terenach niemieckich obozów koncentracyjnych, znajdujących się na terenie miasta Bolesławiec (ul. Staroszkolna, ul. Orla 3). Przy ul. Staroszkolnej monit dotyczył byłych terenów po kolejowych PKP. Według skarżącego dotychczasowe odpowiedzi są niewystarczające oraz niemerytoryczne. Dalej podmiot skarżący zarzucił Prezydentowi negowanie istnienia obozów koncentracyjnych.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Bolesławiec na posiedzeniu 10 czerwca 2022 r. rozpatrywała przedmiotową skargę.

Komisja, w ramach swoich uprawnień przewidzianych przepisami Statutu Miasta Bolesławiec, dokonała szczegółowej analizy tematu, stanowiącego treść skargi. W tym celu przeprowadziła – w niezbędnym zakresie – postępowanie wyjaśniające, obejmujące pogłębioną analizę prawną, m. in. aktów prawnych – ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, 1491 i 2052, dalej jako: KPA), Statutu Miasta Bolesławiec (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2013 r. poz. 2478 i 3338, z 2018 r. poz. 5381, z 2019 r. poz. 4359, z 2020 r. poz. 2706), ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005 i 1079), wysłuchała Naczelnika Wydziału Mienia i Gospodarki Przestrzennej Panią Martę Zborowską, a także zapoznała się z pismami przedłożonymi na tę okoliczność, a znajdujące się w Urzędzie Miasta Bolesławiec, z których jednoznacznie wynika, że na każde swoje pismo podmiot skarżący otrzymał odpowiedź. Dodatkowo wyjaśniono, że 13 stycznia 2020 r. wpłynęło do Prezydenta Miasta Bolesławiec pismo Dyrektora Muzeum Gross Rosen z 9 stycznia 2020 r. dotyczące wystąpienia Prokuratora Rejonowego w Bolesławcu oraz skarżącego, w których była poruszona kwestia wyburzenia obiektów byłej filii KL Gross Rosen, zlokalizowanych w Bolesławcu przy ul. Staroszkolnej i budowy na tym terenie obiektów handlowych; do pisma załączono opracowanie prof. Alfreda Koniecznego, konsultanta naukowego Muzeum Gross Rosen. 15 stycznia 2020 r. do Urzędu Miasta w Bolesławcu zwróciła się pismem KPP w Bolesławcu w sprawie planowanego wyburzenia budynków obozu. Prezydent Miasta Bolesławiec pismem z 24 stycznia 2020 r. MiG-II.6722.1.2020.02 odpowiedział na wystąpienie KPP w Bolesławcu oraz Dyrektora Muzeum w Gross Rosen i podniósł, że przedmiotowy teren jest własnością prywatną i nigdy nie był własnością Gminy Miejskiej Bolesławiec. Gmina nie posiada wiedzy na temat zamiarów inwestycyjnych właściciela bądź potencjalnych inwestorów, zaś do Gminy należy władztwo planistyczne w zakresie uchwalania Studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego miasta Bolesławiec oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Pismem z 1 kwietnia 2020 r. sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Jarosław Selin zwrócił się do Prezydenta o przedstawienie opinii w przedmiotowej sprawie. W odpowiedzi na powyższe wystąpienie Prezydent Miasta Bolesławiec pismem z 2 kwietnia 2020 r. (MiG-II.6722.1.2020.03) zaprezentował swoje stanowisko i wyjaśnił, że na wskazanym terenie, wg informacji historycznych, znajdował się obóz pracy przymusowej, którego pracownicy pracowali w firmie Bunzlauer Holzindustrie Hubert Land w Bunzlau. Źródła historyczne nie potwierdzają tego, co pisze skarżący, iż było to miejsce „każni, mordy i holokaustu”.

Następnie Instytut Pamięci Narodowej Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu zwrócił się do Prezydenta Miasta Bolesławiec o wyjaśnienie, dlaczego został usunięty pomnik i kiedy zostanie przywrócony. Prezydent poinformował (MiG-II.6722.1.2020.04), że ów teren jest własnością prywatną i nigdy nie był własnością Gminy Miejskiej Bolesławiec. Urząd nie podejmował żadnych działań ani nie wydawał żadnych zgód na demontaż tablicy pamiątkowej.

20 maja 2020 r. Zastępca Dyrektora w Departamencie Dziedzictwa Kulturowego MKiDzN Piotr Szpanowski udzielił odpowiedzi na pismo skarżącego, w którym wskazał, że Ministerstwo jest organem wyższego stopnia w odniesieniu do terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady, wskazanych w art. 2 ustawy z 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120). Ustawa ta za pomnik zagłady uznaje wyłącznie teren, na którym położone jest Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy, nie obejmuje jednak ochroną prawną terenów niemal 100 filii tego obozu. Zatem obowiązujące przepisy ww. ustawy nie dają podstaw do objęcia terenu AL Bunzlau I ochroną prawną.

Dodatkowo wskazano, że od wielu już dziesięcioleci (kiedy teren był wizytowany przez pracowników Muzeum w Gross Rosen) nie zachowały się pozostałości zabudowań obozowych, a opisane przez skarżącego wyburzenia dotyczyły wyłącznie, nie będących zabytkami, ruin po halach fabrycznych Bunzlauer Holzindustrie Hubert Land w Bunzlau.

Jednocześnie Ministerstwo wyjaśniło, że IPN ma liczne kompetencje dotyczące upamiętniania walk i męczeństwa. Na podstawie art. 53j ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2019 r. poz. 1882) IPN prowadzi działalność związaną z upamiętnianiem historycznych wydarzeń, miejsc oraz postaci w dziejach walk i męczeństwa Narodu Polskiego, zarówno w kraju, jak i za granicą, a także miejsc walk i męczeństwa innych narodów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności w zakresie:

1) inicjowania opieki nad miejscami walk i męczeństwa oraz trwałego upamiętnienia faktów, wydarzeń i postaci związanych z tymi miejscami;

2) współdziałania w organizowaniu obchodów, uroczystości, przedsięwzięć wydawniczych i wystawienniczych;

3) popularyzowania za pomocą środków masowego przekazu miejsc, wydarzeń i postaci historycznych związanych z walkami i męczeństwem;

4) oceniania stanu opieki nad miejscami i trwałymi obiektami *pamięci* narodowej, w szczególności nad grobami i cmentarzami wojennymi oraz walk narodowowyzwoleńczych, cmentarzami ofiar totalitarnego terrorku, a także izbami *pamięci* narodowej;

5) opiniowania pod względem historycznym wniosków o trwałe upamiętnienie miejsc i wydarzeń historycznych, a także wybitnych postaci związanych z dziejami walk i męczeństwa;

6) współdziałania w szczególności ze środowiskami i organizacjami emigracyjnymi i polonijnymi oraz polskimi poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w sprawowaniu opieki nad miejscami walk i męczeństwa Narodu Polskiego za granicą;

7) dokonywania trwałych upamiętnień faktów, wydarzeń i postaci związanych z miejscami walk i męczeństwa.

Z kolei na terenie woj. dolnośląskiego działa powołany przez Wicewojewodę Dolnośląskiego Zespół do spraw Upamiętniania Miejsc Pamięci Związanych z Martyrologią Więźniów Podobozów KL Gross-Rosen, Jeńców Wojennych, Robotników Przymusowych przebywających na terenie Dolnego Śląska w czasie II wojny światowej. Dlatego też, jak wskazało Ministerstwo, organem właściwym do dalszej korespondencji pozostaje Instytut Pamięci Narodowej.

Pismem z 22 czerwca 2020 r. skarżący został wezwany do zaprzestania naruszania dóbr osobistych Prezydenta Miasta Bolesławiec.

Uzasadnienie prawne:

Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, dalej KPA, w art. 221 ust. 1 stanowi, że zagwarantowane każdemu w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej prawo składania skarg i wniosków do organów państwowych, organów jednostek samorządu terytorialnego, organów samorządowych jednostek organizacyjnych oraz do organizacji i instytucji społecznych realizowane jest na zasadach określonych przepisami niniejszego działu. Z kolei art. 222 KPA stanowi, że o tym, czy pismo jest skargą albo wnioskiem, decyduje treść pisma, a nie jego forma zewnętrzna. Zaś przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub

biurokratyczne załatwianie spraw (art. 227 KPA). Skarga jest rodzajem środka prawnego o charakterze *actionis popularis*. Jej zakres przedmiotowy jest bardzo szeroki, na co wskazuje regulacja zawarta w art. 227 KPA. Ma ona bowiem charakter otwarty, co podkreśla zwrot „w szczególności”. Wyliczenie przedmiotów skargi jest więc jedynie przykładowe.

W myśl przepisu art. 18b ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005 i 1079) Rada gminy rozpatruje skargi na działania wójta i gminnych jednostek organizacyjnych; wnioski oraz petycje składane przez obywateli; w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji.

Zgodnie z treścią przepisu art. 229 pkt 3, jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrywania skarg, organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych, z wyjątkiem spraw określonych w pkt 2 – jest rada gminy.

Z kolei art. 238 § 1 KPA stanowi, że zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi powinno zawierać: oznaczenie organu, od którego pochodzi, wskazanie, w jaki sposób skarga została załatwiona, oraz podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego osoby upoważnionej do załatwienia skargi lub, jeżeli zawiadomienie sporządzone zostało w formie dokumentu elektronicznego, powinno być opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Zawiadomienie o odmownym załatwieniu skargi powinno zawierać ponadto uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o treści art. 239.

Do wydania przedmiotowej opinii Komisja za wystarczające uznała dokumenty przedłożone i znajdujące się w Urzędzie Miasta Bolesławiec oraz złożone w tym zakresie wyjaśnienia przez Panią Naczelnik Wydziału Mienia i Gospodarki Przestrzennej.

Z przedłożonych dokumentów i prowadzonej korespondencji pomiędzy Muzeum w Gross Rosen, organami administracji publicznej, IPN a Prezydentem Miasta Bolesławiec wyraźnie wynika, że odpowiedzi były udzielane i stawiany zarzut nieudzielenia odpowiedzi jest chybiony. Dodatkowo, w ślad za chociażby wyjaśnieniami z 20 maja 2020 r., w których to Zastępca Dyrektora w Departamencie Dziedzictwa Kulturowego MKiDzN Piotr Szpanowski udzielił odpowiedzi na pismo skarżącego, w którym wskazał, że Ministerstwo jest organem wyższego stopnia w odniesieniu do terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady, wskazanych w art. 2 ustawy z 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120). Ustawa ta za pomnik zagłady uznaje wyłącznie teren, na którym położone jest Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy, nie obejmuje jednak ochroną prawną terenów niemal 100 filii tego obozu. Zatem obowiązujące przepisy ww. ustawy nie dają podstaw do objęcia terenu AL Bunzlau I ochroną prawną. Jednocześnie

Ministerstwo wyjaśniło, że IPN ma liczne kompetencje dotyczące upamiętniania walk i męczeństwa. Na podstawie art. 53j ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2019 r. poz. 1882) IPN prowadzi działalność związaną z upamiętnianiem historycznych wydarzeń, miejsc oraz postaci w dziejach walk i męczeństwa Narodu Polskiego, zarówno w kraju, jak i za granicą, a także miejsc walk i męczeństwa innych narodów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności w zakresie:

- 1) inicjowania opieki nad miejscami walk i męczeństwa oraz trwałego upamiętnienia faktów, wydarzeń i postaci związanych z tymi miejscami;
- 2) współdziałania w organizowaniu obchodów, uroczystości, przedsięwzięć wydawniczych i wystawienniczych;
- 3) popularyzowania za pomocą środków masowego przekazu miejsc, wydarzeń i postaci historycznych związanych z walkami i męczeństwem;
- 4) oceniania stanu opieki nad miejscami i trwałymi obiektami *pamięci* narodowej, w szczególności nad grobami i cmentarzami wojennymi oraz walk narodowowyzwoleńczych, cmentarzami ofiar totalitarnego terroru, a także izbami *pamięci* narodowej;
- 5) opiniowania pod względem historycznym wniosków o trwałe upamiętnienie miejsc i wydarzeń historycznych, a także wybitnych postaci związanych z dziejami walk i męczeństwa;
- 6) współdziałania w szczególności ze środowiskami i organizacjami emigracyjnymi i polonijnymi oraz polskimi poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w sprawowaniu opieki nad miejscami walk i męczeństwa Narodu Polskiego za granicą;
- 7) dokonywania trwałych upamiętnień faktów, wydarzeń i postaci związanych z miejscami walk i męczeństwa.

Z kolei na terenie woj. dolnośląskiego działa powołany przez Wicewojewodę Dolnośląskiego Zespół do spraw Upamiętniania Miejsc Pamięci Związanych z Martyrologią Więźniów Podobozów KL Gross-Rosen, Jeńców Wojennych, Robotników Przymusowych przebywających na terenie Dolnego Śląska w czasie II wojny światowej. Dlatego też, jak wskazało Ministerstwo, organem właściwym do dalszej korespondencji pozostaje Instytut Pamięci Narodowej.

Zatem zarzut nieudzielenia odpowiedzi jest nieuzasadniony, skoro Prezydent udzielał odpowiedzi skarżącemu. Z kolei co do zarzutu, że Prezydent Miasta Bolesławiec neguje istnienie obozów koncentracyjnych, to podmiot skarżący na tę okoliczność nie przedłożył żadnych dowodów, a z przedłożonych dokumentów nie wynika, aby Prezydent Miasta Bolesławiec kiedykolwiek wypowiadał się w taki sposób.

W związku z powyższym przedłożenie Radzie Miasta Bolesławiec projektu niniejszej uchwały jest uzasadnione i konieczne.

Wyłącza się jawność niniejszego projektu uchwały oraz uzasadnienia do uchwały w zakresie imion i nazwisk w związku z dyspozycją art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1330) oraz na podstawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej z dnia 14 maja 2016 r. L 119/1). Podmiot skarżący również nie wyraził zgody na publikację jego danych osobowych.

Szczególna ochrona osób fizycznych składających skargę do Rady Miasta Bolesławiec, wynika także z postanowień art. 225 § 1 Kpa, który stanowi, że nikt nie może być narażony na jakikolwiek uszczerbek lub zarzut z powodu złożenia skargi, jeżeli działał w granicach prawem dozwolonym.

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia należy uznać, że zarzuty zawarte w przedmiotowej skardze są bezzasadne.

Niniejsza uchwała stanowi zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi w rozumieniu art. 237 § 3 w związku z art. 238 § 1 k.p.a.

Pouczenie:

Stosownie do art. 239 k.p.a. Rada Miasta Bolesławiec informuje, iż w przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności – organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy – bez zawiadamiania skarżącego.

Przewodniczący Rady Miasta

Józef Pokładek